YAYASAN BERNARDUS

SMA THERESIANA WELERI "TERAKREDITASI"

Jl.Tamtama Weleri 51355,Kendal,Jawa Tengah. Telp. 0294 641246

===

Nama :

Kelas :

ASESMEN SUMATIF AKHIR TAHUN

Tahun Ajaran 2023/2024

LEMBAR SOAL

Mata Pelajaran	: BAHASA JAWA
Kelas	: XI (SEBELAS)
Hari / Tanggal	: Senin, 3 Juni 2024
Jam	: 09.30 - 11.00 WIB

PETUNJUK UMUM :

1. Tulis Nama dan Nomor peserta pada lembar jawab
2. Periksa dan bacalah soal sebelum anda menjawabnya
3. Jumlah soal sebanyak 45 butir.

**** SELAMAT MENGERJAKAN ****

A. PILIHAN GANDA

Infografik kanggo pitakonan nomer 1-3.

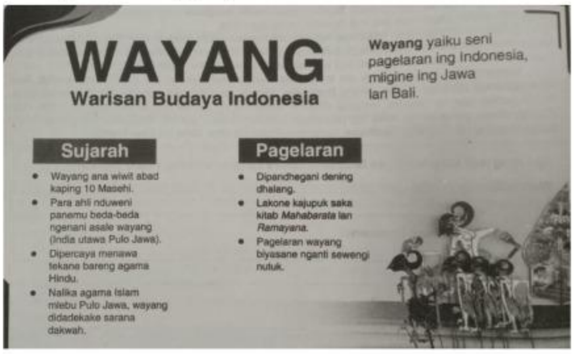

1. Wong kang mandhegani wayang yaiku ....
   A. Prangkat desa
   B. Sinoman
   C. Para kadang
   D. Dhalang
   E. Sindhen
2. Katrangan kang bener ngenani sujarahe wayang yaiku .... (*Wangsulan luwih saka siji*)
   A. Wayang mlebu ing Indonesia bareng karo agama Islam
   B. Wayang asale saka kabudayan Melayu
   C. Para ulama jaman biyen nganggo wayang minangka sarana dakwah
   D. Wayang ana wiwit abad kaping 10 Masehi
   E. Wayang tumeka ing Indonesia bareng karo para pedagang saka Persia
3. Carane Gajah Sena nyuwek bungkuse Bima yaiku kanthi .... (*Wangsulan luwih saka siji*)
   A. Dilungguhi
   B. Diidak-idak
   C. Nglungkeri bungkusan mau nganggo tlalene
   D. Nyeluk wadyabalane kanggo bareng-bareng ngidak-idak siBungkus
   E. Gadhinge diblesekake marang si Bungkus

LIVEWORKSHEETS

4. Ngringkes wacan iku nyekakake wacan kang dawa dadi ringkes, nanging intine wacan ora owah. Bagean sing ora kena diilangake yaiku ....
   A. Gaya basa
   B. Gagasan umum
   C. Ilustrasi
   D. Katrangan
   E. Pacelathon
5. "Sang Guru ugi ngutus Dewi Umayi kinen nggladhi kawruh babagan kautaman marang si Bungkus."
   Tegese tembung "nggladhi" yaiku ....
   A. Menehi
   B. Nggegulang
   C. Nyinaoni
   D. Golek
   E. Njaluk
6. Gathukna unsur intrinsik lan katrangan kang trep!

Unsur Intrinsik
Tema
Alur
Latar

Katrangan
Nuduhake pangggonan, wektu, lan swasana sajroning crita
Lelandhesan utawa underaning crita
Lakuning utawa urut-urutane crita saka wiwitan nganti pungkasan kanthi runtut

7. Nalika kadhapuk dadi panatacara ora kena nindakake solah bawa kang ora mranani, kaya ta .... (*Wangsulan luwih saka siji*)
   A. Ngadeg ngadhep para rawuh
   B. Ngadeg lelambaran sikil siji
   C. Ngadeg kaku
   D. Ngadeg lelendhetan papan wicara
   E. Ngadeg kanthi semangat
8. " .... Kepareng paring pangestu kanthi jawat asta kaliyan risang ...."
   Tembung "jawat asta" tegese ....
   A. Gandhengan
   B. Ngapurancang
   C. Salaman
   D. Solah bawa
   E. Narik
9. Gathukna struktur teks panatacara lan tuladha kang trep!

Struktur Teks Panatacara
Uluk salam
Atur pakurmatan
Atur pamuji sukur

Tuladha
Wilujeng enjang
Ingkang kapisan, sumangga kita ngaturaken puji sukur wonten ing ngarsanipun Gusti Ingkang Murbeng Agesang
Ingkang kinurmatan Bapak Kepala Sekolah, saha para guru ingkang kula urmati.

10. Ing ngisor iki kang kalebu perangan atur pakurmatan yaitu ..... (*Wangsulan luwih saka siji*)
   A. Sumangga kula panjenengan ngonjukaken puji sukur dhumateng Gusti
   B. Matur nuwun awit rawuhipun panjenengan ing titi wanci punika
   C. Dhumateng para siswa, mudha-mudhi ingkang kula tresnani

LIVEWORKSHEETS

D. Dhumateng Bapak Kepala Sekolah ing kula urmati
E. Assalamualaikum warahmatullahi wabarakatuh

11. Idepe kaya .....
    A. Mager timun
    B. Mblarak sempal
    C. Nyigar jambe
    D. Ngudhup turi
    E. Tumenga ing tawang
12. Tujuan maca endah geguritan yaiku ....
    A. Nemokake unsur batin geguritan
    B. Nemokake unsur fisik geguritan
    C. Supaya sing mirsani padha nggumun lan eram marang sing maca
    D. Bisa menehi tandha andhegan, nata napas, lan pangucapan
    E. Sing nyemak dadi mangreteni isi, piweling, lan kaendahan geguritan
13. Katrangan sing bener ngenani geguritan lan tembang yaiku .... (*Wangsulan luwih saka siji*)
    A. Geguritan cacahe wanda lan cacahe gatra ana tata aturane
    B. Geguritan iku olehe maca kudu ditembangake/dilagokake
    C. Geguritan iku ora kaiket guru gatra, guru wilangan, lan guru lagu
    D. Tembang macapat iku nduweni guru gatra, guru wilangan, lan guru lagu
    E. Tembang iku nggunakake purwakanthi guru swara a-b-a-b
14. Gathukna unsur geguritan lan katrangan kang trep!

Unsur Geguritan
Rasa pangrasa
Swasana
Amanat

Katrangan
Kahanane batin/jiwa pamaca sawise maca geguritan
Bab kang pengin diwedharake panganggit marang pamaca
Rasa simpati, empati, antipasti, sedhih, susah, seneng, kangen, lan gumun ing geguritan

Geguritan kanggo pitakonan nomer 14 lan 15.

Ilmu

Saka langit biru kaya segara
Nganti srengenge ndhelik ing mega
Lakuku terus mlaku
Ora perduli dheweke kesel
Mlaku ing akeh

Sikilku mesthi leren ing papan sing padha
Sekolah sing dakgali kanggo mbedhek mbesukku
Ora ngganggu paningale jiwaku

Aku nemokake sekolah kanggo sinau kabeh
Amarga aku ngreti ana akeh sing nyilem
Kaya macem-macem jinis iwak ing samodra

Oh ilmu . . .
Aku takon Gusti marang sing sejatine nduweni ilmu
Wenehi ilmu sing jembar
Supados pikiran peteng ora ngganggu paningale jiwaku

15. Tema geguritan kasebut yaiku ....
    A. Alam
    B. Pendhidhikan
    C. Kamanungsan
    D. Paseduluran
    E. Kepahlawanan
16. Tembung "wasitaning" nduweni teges .... (*Wangsulan luwih saka siji*)
    A. Wewarah
    B. Ati

LIVEWORKSHEETS

C. Piwulang
D. Becik
E. Nggladhi

17. Larik ing geguritan kasebut kang migunakake majas yaiku .... (*Wangsulan luwih saka siji*)
    A. Saka langit biru kaya segara
    B. Nganti srengenge ndhelik ing mega
    C. Lakuku terus mlaku
    D. Aku nemokake sekolah kanggo sinau kabeh
    E. Amarga aku ngreti ana akeh sing nyilem

Geguritan kanggo pitakonan nomoer 16 lan 17.

Sumimpen ing Pojok Ati
Dening: Tatiek Kalingga

Kanthi ati kang krasa rinujit
Kepengin dakrakit gurit
Sanajan krasa perih lan sakit
Nyangga panandang kang kudu dilampahi
Nggoleki apa maknane sari pati
Yen ing kanyatan tansah tumindak nglarani
Alam krasa panas bumi uga nangis
Lan amarah tan bisa diendhani
Nanging aku yakin isih ana sunar suci
Sih katresnan, rasa tentrem kang sumimpen
ing pojok ati
Uga rasa tulus lan luhuring budi pakarti
Donga ing tengahing ratri, muga dadi tambah jampi urip iki
Tanpa kendhat nyuwun berkahing Gusti

18. Tegese larik kapisan lan kapindho geguritan ing dhuwur yaiku ....
    A. Kepengin nulis geguritan kang endah
    B. Kepengin gawe geguritan kang gawe sedhih
    C. Kepengin nulis geguritan kanthi ati kang kelara-lara
    D. Geguritan iku obate ati kang lara
    E. Gawe geguritan kudu trep karo pepenginan ati

19. Isine geguritan kasebut yaiku ngenani ..... (*Wangsulan luwih saka siji*)
    A. Nglakoni apa kang dadi pepesthen urip kanthi nggersula
    B. Gegambaran ati kang kelara-lara
    C. Ndedonga marang Gusti ing tengah wengi kanggo tamba ati kang lagi kelara-lara
    D. Tumindak kang nalisir
    E. Gegambaran ati kang nduweni sipat srakah

Infografik kanggo pitakonan nomer 18 lan 19.

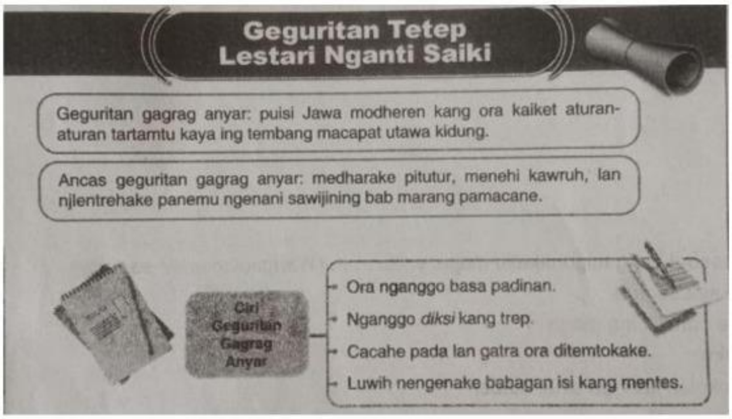

20. Bab kang dijlentrehake ing infografik kasebut yaiku ....
    A. Pangerten, ancas, lan ciri geguritan gagrag anyar
    B. Pangerten, unsur batin, lan unsur fisik geguritan gagrag anyar
    C. Ancas, unsur, lan struktur geguritan gagrag anyar
    D. Gancaran, ciri, lan cara gawe geguritan gagrag anyar
    E. Pangerten, struktur, lan ciri tembung ing geguritan gagrag anyar

LIVEWORKSHEETS

21. Ing ngisor iki katrangan kang bener miturut infografik kasebut yaiku .... (*Wangsulan luwih saka siji*)

A. Basa ing geguritan gagrag anyar nganggo basa padinan
B. Geguritan gagrag anyar bisa dadi sarana kanggo menehi kawruh
C. Geguritan gagrag anyar iku katulis mawa paugeran tartamtu
D. Cacahe gatra lan padha ing geguritan gagrag anyar ora ditemtokake
E. Geguritan gagrag anyar ora ana kawruhe

22. Gatekno infografik kasebut.

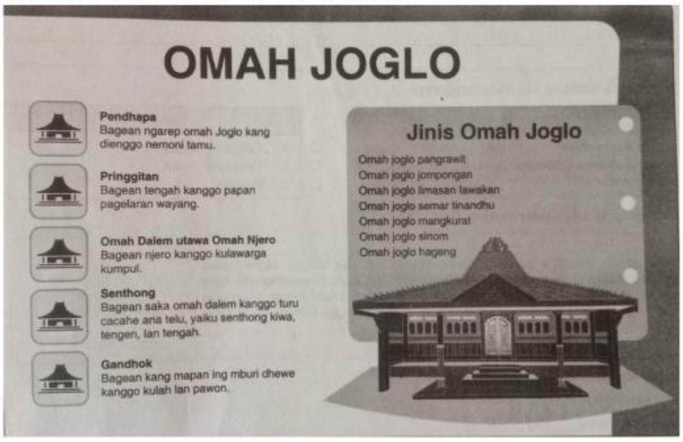

Katrangan ing ngisor iki kang bener miturut infografik ing dhuwur yaiku .... (*Wangsulan luwih saka siji*)

A. Omah joglo jinise ana lima
B. Omah joglo nduweni limang bagean
C. Bagean ngarep omah joglo kanggo kamar sing duwe omah
D. Bagean gandhok kanggo kulah lan pawon
E. Bagean omah joglo kang kanggo nemoni tamu ana ing bagean tengah

23. Trap-trapan nulis karangan dheskripsi sawise nyusun cengkorongan yaiku ....

A. Nliti panulisan katrangan
B. Ngrembakakake cengkorongan
C. Gawe gegambaran obyek
D. Observasi
E. Netepake obyek

24. Gathukna tembung lan kinase kang trep!

Tembung
Blaba wuda
Sidhem premanem
Wruh

Jinise
Tembung saroja
Tembung plutan
Bebasan

25.

Joglo semar tinandhu kaya gambar ing nduwur, lumrahe kanggo ....

A. Senthong
B. Omah kiwa
C. Omah dalem
D. Regol
E. Payon

LIVEWORKSHEETS

26. Wacan kang digunakake kanggo nggambarake utawa nerangake sawijining papan, barang, lan liya-liyane kanthi cetha diarani wacan ….

A. Dheskripsi
B. Argumentasi
C. Persuasi
D. Naratif
E. Eksposisi

27. Bagean pendhapa diapit dening …. (*Wangsulan luwih saka siji*)

A. Gandhok
B. Pringgitan
C. Pengrawit apitan
D. Tajuk mangkurat
E. Omah njero

Wacan kanggo pitakonan nomer 27-29

Omah joglo akeh jinise, ing antarane joglo mangkurat lan joglo hageng. Joglo mangkurat padha karo joglo pangrawit, nanging luwih dhuwur lan cara nyambung payon penanggap nganggo penitih. Payon kasusun telung mrenggang, yaiku dhuwur brunjung, tengah penanggap, ngisor penitih (teras). Nanging yen diwenehi sasusun payon maneh ing ngisor penitih payon iki kasebut payon peningrat. Dene joglo hageng yaiku omah joglo kang nduweni payon luwih cendhek lan ditambahi payon sing diarani pengeret lan ditambahi tratak kliling. Tuladha wewangunan joglo hageng yaiku Pendhapa Agung Istana Mangkunegaran Surakarta.

28. Ing ngisor iki mrenggang kang dienggo nyusun payon yaiku …. (*Wangsulan luwih saka siji*)

A. Pengeret
B. Dhuwur brunjung
C. Tengah penanggap
D. Teras
E. Tratak killing

29. Carane nyambung payon penanggap ing joglo mangkurat nganggo ….

A. Pangrawit
B. Mrenggang
C. Brunjung
D. Peningrat
E. Penitih

30. Pendhapa Agung Istana Mangkunegaran Surakarta kalebu jinis wewangunan omah joglo ….

A. Mangkurat
B. Pangrawit
C. Jompongan
D. Hageng
E. Sinom

31. Ing ngisor iki aksara murda lan wujude sing bener yaiku ….

A. Ba =

B. Na =

C. Ga =

D. Ta =

E. Sa =

LIVEWORKSHEETS

32.Aksara murda digunakake kanggo nulis bab-bab ing ngisor iki, kaya ta …. (*Wangsulan luwih saka siji*)

A. Jeneng dhiri

B. Jeneng panggonan

C. Jeneng lembaga

D. Jeneng panganan

E. Jeneng adat

33. 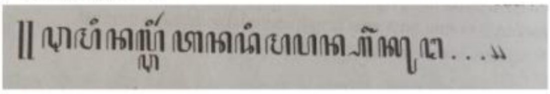

A.

B. 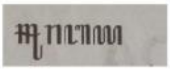

C.

D. 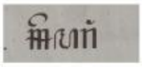

E.

34. 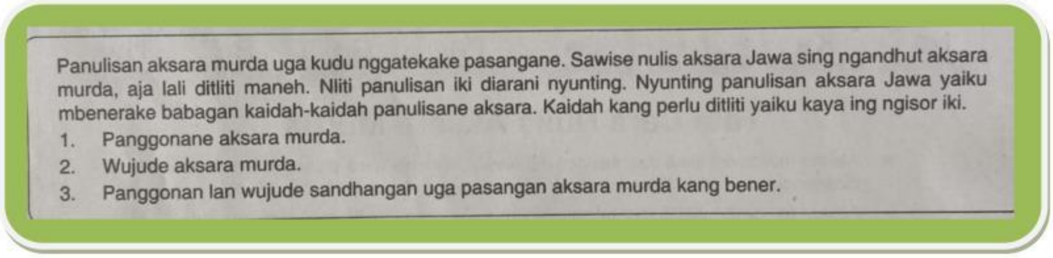

Panulisan aksara murda uga kudu nggatekake pasangane. Sawise nulis aksara Jawa sing ngandhut aksara murda, aja lali ditliti maneh. Nliti panulisan iki diarani nyunting. Nyunting panulisan aksara Jawa yaiku mbenerake babagan kaidah-kaidah panulisane aksara. Kaidah kang perlu ditliti yaiku kaya ing ngisor iki.

1. Panggonane aksara murda.
2. Wujude aksara murda.
3. Panggonan lan wujude sandhangan uga pasangan aksara murda kang bener.

Bab kang perlu disunting ana ing pnulisan aksara murda yaiku …. (*Wangsulan luwih saka siji*)

A. Wasesane aksara

B. Panggonane aksara

C. Jenenge kutha

D. Panggonane pasangan aksara

E. Wujude sandhangan sajrone aksara

35.Gathukna aksara murda lan latine kang trep!

Aksara Murda

Latine
Na
Ka
Ga

36."Patih Gandamana", menawa ditulis nganggo aksara jawa dadi ….

A.

B.

LIVEWORKSHEETS

C. 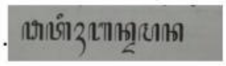

D.

E. 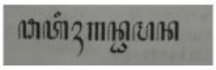

37. Aksara murda Ta yaiku ....

A.

B.

C.

D.

E.

38. Tata cara panulisane aksara murda yaiku .... (*Wangsulan luwih saka siji*)

A. Aksara murda ora kena diwenehi sandhangan
B. Aksara murda cukup ditulis sakasara saben satembung
C. Aksara murda kena dadi sesigeg ing wanda
D. Aksara murda kena dipangku
E. Aksara murda duwe pasangan saengga bisa dadi pasangan

39.

Wacanen tulisan Jawa ing dhuwur yaiku ....

A. Wahyu bocah pinter, sregep, lan entheng tangane
B. Wayah ngaso aja mung dolanan wae
C. Wahyu lan Agung bocah pinter lan sregep
D. Bocah sregep, pinter,lan entheng tangane
E. Wahyu wani maju uga pinter

40. Logat kang baku nalika madeg panatacara iku logat saka dhaerah .... (*Wangsulan luwih saka siji*)

A. Banyumas
B. Jawa Timur
C. Solo
D. Ngayogyakarta
E. Jawa Barat

LIVEWORKSHEETS